

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 705 Din 16.11.2022

Dosar nr.: 425/2022

Petiția nr.: 4526/29.06.2022

Petent(ă):

Reclamat(ă): Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 6, Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse

Obiect: H.G. nr. 798/2021 conține prevederi discriminatorii

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

1. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 6 cu sediul Cernișoara, Nr. 38-40, (zona Piața Gorjului), Sector 6, București
2. Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse cu sediul în B-dul Ghe. Magheru, NR. 7, Sector , București

II. Citarea părților

3. În temeiul art. 20 alin(4) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.
4. Prin adresa nr. 4526/15.07.2022 au fost citați petenți iar prin adresa nr. 4950/15.07.2022 au fost citați reclamații.
5. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

6. Petenții consideră că, prin aplicarea Normelor Metodologice de aplicare a Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției, sub actuala formă, aprobată prin H.G. nr. 798/2021, se creează o vădită discriminare și o încălcare a drepturilor familiilor care adoptă și au atestate obținute în ultimele 6 luni.
7. Astfel, potrivit art. 46 alin. (4) din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 273/2004 sub actuala formă, aprobată prin H.G. nr. 798/2021: „În primele 6 luni de la eliberarea atestatului, adoptatorul/familia adoptatoare care răspunde în aceeași măsură criteriilor de includere în cadrul listei și care locuiește în fapt la adresa de

domiciliu/reședință din același județ/sector cu cel al copilului se ierarhizează în listă în funcție de vechimea atestatelor.”

8. D.G.A.S.P.C., în urma interpretării acestui articol, consideră că adoptatorii/famiiliile adoptatoare care au atestate mai noi de 6 luni vor avea prioritate generală indiferent de vechimea celorlalte atestate. Anterior acestor modificări, prioritate la adopție avea familia adoptatoare cu cel mai vechi atestat.

Sușinerile părții reclamate

Sușinerile părții reclamate Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse-ANPDCA

9. Partea reclamată susține că noutățile aduse prin Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției din data de 28.07.2021 sunt de natură a flexibiliza procesul de potrivire a copilului cu cea mai potrivită familie adoptatoare.

10. Termenul de 6 luni de includere în cadrul listei după adresa la care locuiesc în fapt s-a acordat pentru toți adoptatorii, inclusiv pentru cei care dețineau atestate valabile la data intrării în vigoare a normelor, tocmai ca toate persoanele/famiiliile adoptatoare să beneficieze de aceleași criterii de includere în cadrul listelor.

11. Prin urmare, luând în considerare modificările legislative în domeniul adopției, partea reclamată apreciază că șansele unei persoane/familii de a fi selectată pentru potrivirea cu un copil adoptabil sunt mai mari, având în vedere faptul că atribuirea persoanelor/famiiliilor adoptatoare pe listele copiilor adoptabili se realizează la nivel național și nu doar pentru acei copii aflați în evidența DGASPC-ului de la domiciliul/reședința unde persoana/familia adoptatoare locuiește în fapt.

IV. Motivele de fapt și de drept

12. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Constituția României

Art. 16 - Egalitatea în drepturi „(1) *Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*

Art. 26 (1) *Autoritățile publice respectă și ocrotesc viața intimă, familială și privată.*

(2) *Persoana fizică are dreptul să dispună de ea însăși, dacă nu încalcă drepturile și libertățile altora, ordinea publică sau bunele moravuri.*

O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

Art. 2 (1) „*În prezenta ordonanță, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex sau orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată sau orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

Convenția Europeană a Drepturilor Omului

Articolul 14-Interzicerea discriminării

Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.

Aplicarea principiilor la speță

13. În fapt, prin Normele Metodologice de aplicare a Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției, sub actuala formă, aprobată prin H.G. nr. 798/2021, se realizează o ierarhizare a familiilor adoptatoare. Astfel, potrivit art. 46 alin. (4) din normele anterior menționate:

„În primele 6 luni de la eliberarea atestatului, adoptatorul/familia adoptatoare care răspunde în aceeași măsură criteriilor de includere în cadrul listei și care locuiește în fapt la adresa de domiciliu/reședință din același județ/sector cu cel al copilului se ierarhizează în listă în funcție de vechimea atestatelor.”

14. Ulterior primelor 6 luni de la eliberarea atestatului, prioritate generală vor avea familiile adoptatoare care sunt în perioada primelor 6 luni de la eliberarea atestatului.

15. Colegiul director analizează obiectul plângerii sub aspectul elementelor constitutive ale unei fapte de discriminare indirectă, potrivit art. 2 alin. (3) din O.G. 137/2000, potrivit căreia: *„sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop sunt adecvate și necesare.”*

16. Din obiectul plângerii rezultă că **în speță se îndeplinesc elementele constitutive ale faptei de discriminare indirectă**, după cum sunt ele definite de art. 2 alin. (3) din O.G. 137/2000. Astfel, avem:

- **o practică aparent neutră**, care constă într-o **preferință** acordată de instituțiile statului familiilor adoptatoare în funcție de vechimea atestatului de adoptator;
- tratamentul diferențiat are **ca efect (fapta săvârșită prin culpă)** încălcarea dreptului familiilor adoptatoare de a își exercita dreptul la viață privată, prin adoptarea unui copil, în condiții de egalitate cu celelalte familii adoptatoare;
- **criteriul** pe baza căruia s-a realizat practica aparent neutră **este vechimea atestatului de adoptator**;

17. Practica aparent neutră nu constituie discriminare dacă *este justificată obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop sunt adecvate și necesare.*

18. **Scopul legitim** prin care partea reclamată justifică preferința introdusă prin normele de aplicare este **flexibilizarea procesului de potrivire a copilului cu cea mai potrivită familie adoptatoare**. Șansele unei persoane/familii de a fi selectată pentru potrivirea cu un copil adoptabil sunt mai mari, având în vedere că atribuirea persoanelor/familiilor adoptatoare pe listele copiilor adoptabili se realizează la nivel național și nu doar pentru acei copii aflați în evidența DGAPSC-ului de la domiciliul/reședința unde persoana/familia adoptatoare locuiește în fapt.

19. Colegiul director consideră că **îmbunătățirea procesului de analiză a potrivire**

copilului adoptat cu familia adoptatoare este un scop legitim prin care se poate justifica o astfel de măsură, doar că metoda aleasă de către partea reclamată de a atinge acest scop legitim, **nu este una adecvată și necesară**.

20. Astfel, familiile adoptatoare **sunt într-o situație comparabilă din perspectiva îndeplinirii condițiilor de adopție**, indiferent de momentul în care au obținut atestatul de adoptator, doar că prin art. 46 alin. (4) din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 273/2004 sub actuala formă, aprobată prin H.G. nr. 798/2021, se introduce o preferință în funcție de cât mai recent a fost eliberat atestatul de adoptator. Astfel, cu cât crește vechimea atestatului de adoptator, cu atât scade șansa de a adopta, pentru că normele acordă prioritate la adopție celor care dispun de un atestat de adoptator eliberat în primele 6 luni. Deși, logic și echitabil ar fi ca prioritate la adopție să aibă persoanele care dispun de un atestat de adoptator mai vechi. În speță, avem și un **raport de cauzalitate**: din cauza practicii aparent neutre, a preferinței acordate celor care dispun de atestate de adoptator eliberate în primele 6 luni, adoptatorii cu atestate mai vechi nu au șanse la adopție în mod echitabil.

21. Pentru considerentele de mai sus, Colegiul director constată că art. 46 alin. (4) din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 273/2004 sub actuala formă, aprobată prin H.G. nr. 798/2021, are efecte discriminatorii asupra adoptatorilor în funcție de vechimea atestatului de adopție, întrucât, prin interpretarea acestei noi norme, adoptatorii/familiile adoptatoare care au atestate mai noi de 6 luni vor avea prioritate generală indiferent de vechimea celorlalte atestate. Anterior acestor modificări, prioritate la adopție avea familia adoptatoare cu cel mai vechi atestat, regulă echitabilă și justă.

22. Prevederile art. 46 alin. (4) din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 273/2004 constituie discriminare indirectă, potrivit art. 2 alin. (3) din O.G. 137/2000. Fapta de discriminare se sancționează cu avertisment contravențional aplicat Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, prin reprezentant legal, potrivit art. 26 alin. (1) din O.G. 137/2000, republicată.

23. Colegiul director recomandă modificarea acestor prevederi discriminatorii. De asemenea, se adoptă un termen de monitorizare de 6 luni pentru remedierea situației din punct de vedere al prevederilor normelor metodologice.

24. Cu privire la răspunderea contravențională a părții reclamate DGASPC Sector 6 aceasta nu operează pentru că este instituția care pune în aplicare normele și prevederile legislative care se adoptă.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele prezentate întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare indirectă conform art. 2 alin. (3) din O.G. 137/2000, republicată;

2. Sancționarea părții reclamate, Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, prin reprezentant legal, cu avertisment contravențional, potrivit art. 5 alin. (2) și art. 7 alin. (3) din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare;
3. Recomandare cu privire la modificarea prevederii discriminatorii precum și monitorizare în vederea schimbării pe o perioadă de 6 luni;
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării: 28.11.2022

Redactată și motivată: ACF/AA

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.